

L'Asie

LA TURQUIE

1871

OU GÉOGRAPHIE AGRICOLE, INDUSTRIELLE ET COMMERCIALE
DE LA TURQUIE

Situ. géographique. — Population. — Divisions politiques. — Climat, produits du sol. — Productions végétales, animales et minières. — Cours d'eau. — Routes. — Chemins de fer. — Télégraphe. — Grandes villes manufacturières. — Principales industries et installations. — Coton. — Laines. — Soieries. — Tapis et étoffes. — Industries mettant en œuvre les produits végétaux et animaux. — Industries métallurgiques. — Pêches. — Effectif de la marine marchande. — 70 Ports de commerce, les détroits, les échelles du Levant. — Compagnies de navigation dans la Mer-Blanche et la Mer-Noire. — Arabie, ses productions et ses ports. — Laïsa. — Commerce extérieur de la Turquie. — Monnaies, Poids, Mesures. — Institutions de Crédit, Grandes Compagnies de Commerce. — Régime douanier, traités de Commerce.

PARIS

IMPRIMERIE DE VICTOR GOUPY
RUE GARANCIÈRE, 5

1871

ترکیه
فی سنہ ۱۲۸۸

صیفہ	موضع و اہالی	۲
۳	افایم و حاصلات	بات و حیوان و معدن
۹	انہار	
۱۱	طرق و مسالک	شہریں و تلفراں
۱۲	صنائع	دستکاری کارخانے اور طاقت
۱۹	بونکر و سولٹ	
۱۹	سفائیں تجارتی	
۱۹	تجارت ائمانی و ہر ایمانی تعداد ایامہ استائیں	
۴۷	تجارت	
۴۸	مسکوکات	
۴۹	میزان و مقابس	
۵۱	بااقہ و قومیات	
۵۱	کمرک	

وسالہ مامہ ہر سے علاوہ ایلہ طبع و نشر اولیہ حق در

(٤١٣)

ترکیه

فی سنه ١٣٨٨

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.801

- * موقع واهالی *
- * اقلیم و حاصلات نبات و حیوان و معدن *
- * انہار *
- * طرق و مسالک شنیدر و تغیراف *
- * صنائع دستکاه کارخانه اوچاق *
- * سونکر و سولک *
- * سفائن تجارتی *
- * ٧٠ تجارت لیمانلری و هر لیمانی تعدادايله استاتستیق *
- * تجارت خارجیه *
- * مسکوکات *
- * میزان و مقیاس *
- * بانقه و قومپانیه *
- * کرک *

F. No. 313 22

D. No. 1422

* موقع و اهالی *

دولت عثمانیه اوروپا لک ۱۸۱۵ (۱۲۳۱) قونفرانسنه اجنبی
قالش و فی ۱۸۴۳ (۱۲۴۹) خنکار اسکله سی معاہده سیله بوغازی
یالکن روسيه يه آچحوب اوروپا لیلرک سفائن حربیه سنه سد ايلدیکندن
اوروپا موازنہ سندن حصہ دار اولماش ایدی تاکه فی ۱۸۵۶ (۱۲۷۶)
پارس قونفرانسنه ادخال اولنوب دول اوروپا عدادینه کیردی
موقعی آدریاتیق دکزی یونان دکزی اطہل دکزی قره دکن
آق دکن شاب دکزی بصره کورفری کی حفظ و تجارتیه الک
مهم و مشهور بخارایله محاط و سط آسیانک و غربک انبارلی
عد اولنان استانبول بورغاز وانه سلانیک کرید ازیر
اشقدوره اسکندرن بصره بودولتک در
اليوم دولت عثمانیه نک طوغریلدن طوغریه اداره سی الشده
بولنان اراضی شودر

کیلومترو تریعا

۳۴۱	۳۵۳	اوروپاده
۱۲۲۸	۱۲۲۸	آسیاده
۸۹۶	۸۹۶	آقیقاده (طرابلس غرب مع برقه و فزان)
شمال دن حدودی روسيه واوسنیا شرق دن عجمستان		
وبصره کورفری جنوب دن جنوب عربستان ومصر غرب دن		
بحر یونان و جدول عورانت وبحر آدریاتیق		
بوغازلر اوروپاسی آسیستاندن تفرق ایدرلر		
قره دکن بوغازی طولا ۳۰ کیلومترو و عرضا ۲۵۰ مترو دن ۲۰۰		
مترویه قدر چناق قلعه بوغازی طولا ۶۴ کیلومترو والک طار عرضی		
۱۷۵۰ مترو		

اهالی

اوروپاده	۱۰	۵۱۰	۰۰
آسیاده مع حجاز وین	۱۶	۴۶۳	۰۰
آقیقاده (طرابلس غرب مع برقه و فزان)	۷۵۰	۰۰	
	۲۷	۷۲۳	۰۰

بو ۲۷ ملیون شوقدر نفوس ۱۴ راس دن مرکب ترک عرب
تاتار مغربی درزی سریانی و کلدانی کرد اربود
لاز چرکس صقلاب رومان ارمی النوز یهودی

تقسیم اداره

فی ۱۸۶۵ (۱۲۸۵) ولایت نظام نامه سی اقتضاسنجه تشکیلات
جدیده اسکی تقسیی تبدیل ایش بوتشکیلات جدیده يه کوره
ترکیه ۲۷ ولایته و ۱۱۵ لوایه منقسم
ولایات

استانبول ادرنه طونه بوسنه اشقدوره یائیه
برزین سلانیک جزائر بحر سفید کرید خداوندکار آیدن
قوئیه انقره قسطنطیونی سیواس طربنون ارضروم
دیار بکر حلب سوریه جبل لبنان بغداد آدانه جده
ین طرابلس غرب

* اقلیم و حاصلات ارضیه *

ترکیه میالک واسمه سنده اقلیم پک مختلف طونه اشاغیلرندہ قیش
پک صفوی بلقانلرده بوز یدی ماھ چوزلز وسط ترکیه ده واستانبول ده
یاز پک صیحاق اولور هواء پک خفیف جنوبده شدت حرارت
اولان موقعیلرده ساحلارک هواسی خفیف و موقع مرتفعه لرک شیل

پر برج و ممتاز اوروپاتک يرالماسي کي داخله چوق صرف اولنور پاموق بزر قبريس آيدين مغنيسا آدانه حلب دمشق نابلس موصل بصره ده سنوي ۱۰۰ مليون کيلوغرام قدر حاصل اولور پاموق اخراجاتي سنوي ۲۳۰ مليون فرانق طوتاير اسکيند مشهور اولان سرز حاصلاتي چوق تزيل ايتش در بوندن ۶۰ سال اقدم يالكز سرز ۷۰ ييك باليه پاموق اخراج ايدري ازمير اسكله سندين روم فته سندين اقدم سنوي ۴۵ ييك باليه پاموق اخراج اولنوردي بعده تزيل ايتدى في ۱۲۵۵ و ۵۶ آنجق ۸ ييك باليه وف ۷۷ ييك و ۱۳۷۸ ده ۳۰ ييك باليه اخراج اولندي لكن شمدى ازميردن اخراج اولنان بتون اناطولي پاموغى ۱۵۰ ييك دن ۳۰۰ ييك باليه يه قدردر پاموق زراعتىك توسيعى سورىيەدە واسكىندرۇن ده طرسوس ده واطرافىدە تىحديد اولنەماز اولدىقە اولور كستان وكتور اناطولىدە سورىيەدە وكردستان ده پك چوق يېشىھيلورسەدە اليوم زراعتى مقدارقليله محدود آفيون سڀاخاڭ محلارده زرع اولنور سنوي ۱۹۰ مليون فرانقلق آفيون اخراجاتي وار

تون محصولى سنوى ۴۰۰ مليون فرانق قىشىھ بالغ دز فقط ترىكىدە تون زراعتى فرانسدە اولدىغى کى تىحديد اولنادىغىدن ورسم دخان امائت صورتىدە بولنادىغىدن مالىئەنک بوندن استفادەسى جزئى در حتى في ۱۸۶۹ رسم دخان يالكز ۱۳ بچق مليون فرانق طووش قزىل كوكبويما چويد جھرى و قىرمىزى کى مواد صبغىيە قبريس ده ازميردە سورىيەدە كوكبويما اناطولىدە و سورىيەدە پككارلى بزراعت در يالكز ازميردن سنوى اخراجات ... ۳۰۰ فقط اره بالغ ترىكىدەن انكلترا يه سنوى اخراج اولنان كوكبويما ۵۰۰ ييك ليره قىتىدە

بتون قىش شمال روزكارى اسكل اولماز و تشرىن اول دن مارتە قدر آلتى آى ياغور دىنiz آطه لرده حرارت شىدide يى دكز روزكارلى تعديل ايلر اناطولىنک يانى شىدida لحرارة و قىشى شىدىدا البرودة قره دكز سواحلنىك هواسى مستدل وخفيف موقع من تفعىسى مستتنا فرات اووالنده حرارت هند سڀاخانى کى سورىيە هواسى آفرىقا صحاراسنک هواسىنە بکزز لبنان وادىلرى هر كون بهار

تركىيە زراعت و حراست و معنجه اك مبنول موقع در بركت او درجه لرده كه اليوم برسنهنک عادتا حاصلاتى صرفياتىن د فعله كلوب خارجه دخى صاتيلور حالبوکه بوعادتا حاصلات ديدىكمز اراضىسىنک انباتە مستعد اولدىغى مقدارك اون ده اىكىسى در باق اون ده سكز زراعت اولنديغى يوق چوقىلرده براواچىوز وير (بلې اطرافى کى) اهالى زراعت اىچون پىچالاشقان در اعشاروين بالجمله حاصلات سنوى ... ۲۵۰ ۱ فرانق قىشىھ بالغ اولاير تركىيە لايقىلە زراعت و حراست اولنەجق اولسە دولت شىدىكىي جموعه وارداتىنک اىكى مثلنى يالكز اعشارىن آلور

نبات

ترىكىدەن بىنچى مرتبىدە حاصلاتى جبوبات خىسە (بغدادى جاودار آرية قوقوروز طارى) اووالرده وادىلرده باشلوچە حاصلات قوقوروز وعلف سنوى ابرائىل وقلاص طريقلريلە اخراج اولنان جبوبات ۱۶ مليون استانبول كىله سندىن آزدىكى اناطولىنک اليوم جبوبات حاصلاتى ۲۵ مليون كىله يالكز سلاتىكىدەن اخراج اولنان روم ايلى جبوبات ۲۵ مليون فرانق قىشىھ هيپ ليانلردىن سنوى اخراج اولنان جبوبات (مع پر برج) ۴ مليون هفتتو لترودىن اشاغى دكز

(٦)

حبوسات دهندیده کثرتاوزره اپروسنه کریده بروسدنه در
کل وكلضوی باشلوچه رومايلده يالكز فله سنوى ٤٥٠
بيك فرانقلق اخراج ايير كل صوينك اعلانى استخراج ايدن
و بونكله سپوق تجارت ايليان قزانلاق در
مانى سماق پلاموطدى اهميتسىز دكل اكرپلاموط اغاجلىرى
حراست اولنسه بومنبع پكتوسع ايير يالكز ازمير اسكله سنند سنوى
اخراج اولنان پلاموط ٥٠٠ ييك قنطار
تركىده اكرباغلە لايقىلە باقلسە اوروپايه الكاعلاشراب اخراجىلە
چوق تجارت ايير اليوم اينه روزه چنراق قلعەدە تندوسنه
ساقدە لبناندە كليتلۇ حاصل اولقى دە
كراسته ديرك سرن اغاج بوسنده آرنجوداق دە بلغارستان دە
قرەدك زىيلرندە اكسل دكل

حيوان

اهالى قراتك وچقاڭلارك يوك سرمایه لرى وثروتلىرى مواشى
واغنام در قوللانورلار اوەدرلر تىپەيدىرلر صاتارلار تركىده كليتلۇ
نوع صىغيردر (اوج مليون رأس) رومايلى دە تسالىادە اناطولى دە
آلت باركىر قصارق واسىادە دوه وارنجوداق دە مقدۇنیادە جار وھەر طرفە
قىون پكى چۈرقى دە خصوصا بوسنەدە بلغارستان دە رومايلى دە
ئېئىم حدودنە اغنام مليون مليون تعداد اولنور
اناطولى دن وان اطرافنىن سورىيە دن سنوى ١٩ مليون كيلوغرام
(٦٩ مليون فرانق فيتشىدە) يوك قىل صاج تىفتىك اخراج اولنور يالكز
ازمىك سنى يوك اخراجاتى ٤ مليون كيلوغرامه بالغ سلاتىك ١ مليون
٣ يوزىك كيلو ادرنه يوكى سال سابقەدك اوروپادىك مقبول ايىدى
خصوصا مارسليادە في ١٢٨٦ ادرنه دن ٩٠٠٠ قىه (ھرقىه ١٠

(٧)

و ١١ غروشه) يوك اخراج اولندي وفى ٨٣ (قيهسى ١٣) ١ مليون
٢ يوزىك لكن شمدى ٦ يوز ٥ يك بوتنله سبب ايسه ادرنه يوك
آلان اوروپا تجاريتك بشقه يرلره خصوصا آوستراлиيە آلمانى دى
ادرنه دن مارسليادە يوك چيقارانلار تطهيراتك و دنك يماقق و تکفور طاغنه
نقل ايشلک اپچون قىيەدە بىرغوش مصرف ويوزدە بش اكسله حساب ايدىلر
مارسليادە صايىلورك اكسله يه قارشولق اولق اووزه يوزدە اون سياه يوك
قالشىدىرىمك شرطىلە بىع ايلرل

تركىده آرى واپك قوردى حاصلاتاري اهميتلور اپك قوردى
باشلوچه بروسدنه ادرنه ده ازمىدە اماسيىدە سورىيە ده يكىشىر ده
بروسنه نك سنوى اپك حاصلاتى ادرنه حاصلاتك التى بىچق مثلى
١٢٧٥ دىبىو فرانسييە قوزه واپك اخراجاتى سال بىسان تزايد ايشلش دە

معدن

تركىيەدە معادن چوق ايشلدىيان كورىتاقلىرى رومايلى دە
آرنجوداق دە اپروس دە يانىھ قربنده كریده آيدىن ده وازمير قربنده
اركاي كورىمدەن بىتون آق دىكز واپورلىنە تام بىعصر كافى اولە جىنى
حساب اولتىش دە تراونىك جوارنەدە بلقان اتكىنەدى كورى معدنى
و كە ايشلەدىرىلک اووزه اميمازى نىمچەلى بىر قومپاينىيە ويرلىكى
روايت اولنە يور ايشلدىيان تىور معدنلىرى آرنجوداق دە بوسنەدە
بلغارستان دە كوشلى قورشۇن معدنلىرى اپروس دە تسالىادە ارغنى
طاڭلارنە خلوص قربنده

ايشلدىيان التون معدنلىرى سرائى طاغنەدە و آلتۇنچەدە (تراوينك
قربنده اورمان) و كوش معدنلىرى يكى پازاردە دىيناق دە بېكەدە
قىروپەدە يۇنىتادە و جىوه معدنلىرى و توپىا معدنلىرى فوعانچەدە
سورىيقادە قىشقۇدە و مىرىن معادنى بالقانلدە و باقى معدنلى

(۸)

وره نخاس ده وزنیخ معادنی حکاری ده و بوسنه ده

سیاده ایشلیلان قورشون معادنی سنوی ۲۴۷۰۰ کیلوگرام ویرمکده صاری یری (بوغازدہ) الو (طریزون قربنده) و توقات باقر معدنلری سنوی ۲ میلیون کیلوگرام حاصلات ویر کونینک باقر معادنی که السنندہ توقاده اسناد اولنور بتون دنیاده برنجی هرتبه زنکین معادن در میدان ده کی هپ دیه ل ماده نخاسینه آرنبوداق ده کوش معادنی سنوی ۶۰۰ کیلوگرام ویریور تیورقریوی معادنی قره حصارده انکلیزی برقومپایانک الترا مامنده در قاعوین معادنی قره حصارده نمچه لی برقومپایانک الترا مامنده (کوتاهیه قربنده) (چین طیرانی) طونه قوبنده و شاب معادنی شاخانه ده و دکز کوپوکی معادنی و قره حصار شرق ده طوز معدنلری قبریس ده و مملکتین جنوینده فی محرم ۱۳۷۸ تنظیم اولنان معادن نظامنامه سنندہ معدن تحریسه و اعماله ومعادن اخذ اوانه حق رسوماته و قالخانه لره و فابریقه لره و ایالات معادن مهندی سلرینک و ظائفه دائئ نظمات تعیین اوئیش اولدیغندن او تاریخیندن برو معدن تحریسی خیلی فرق ایتدی

معدن همایون

(۹)

اليوم طونه مریخ فرات دجله چایلرین سیرسفائنه صالح طول ۵۰۹ کیلومترو اولوب بویان ۱۰۱۹ کیلومتروسی اوروپاده و آسیاده ترکینک بویان اذین طونه مریخ قزیل ایرمک دجله فرات کی بیوک انهری اولدیغی حالده بحاراته سنی بربریه وصل ایده جک برجولی حالیا یوق در « بویان » نهری بعض موسمده طغیان ایدرسده قنالاندیرلرقدہ آدریاتیق دکننده مصی اولان آنتیواری پکمهم موقع تجارت اولور « درین جایی » آرنبودلغک پیوک نهری در یازق که آدریاتیق ده مصبندہ قدر سیرسفائنه صالح ایدلیور سفائن خفیغه ایله منبعه قدر چیقلق مکن منبعی ایسه پرزین کی بموقع مکه آلتی ساعت قربنده اولدیغندن آوستريا ایله و کذا ایشالیا ایله و سط مملکت تجارتی تسهیل اولنور « طونه » نهرنده (که ترکیده عرض متوضعی یدی سکریونمتو) باشلوچه استفاده ایدن آوستريا قومپایه سی بعده فرانسز (پروث نهری که روسيه ایله مملکتین پیشنده يالکز فاصل حدود اعتبارنده فالمش البت برکون کله جک که آوستريا و بغداد و ترکیه پیشنده مجرای آمد وشد اوله حق)

« مریخ » ۴۰۰ کیلومترو طولی وار فلبه دن صالح رله ذخیره و کراسته نقل ایدر سیرسفائنه ایتدیرمک ممکن در « قره صو » برایکی یزنده موجود اولان طاشلر قیریدر ایله دو پیچه دن و دیکر محللرین صالح ایشلیه بیلور « قزیل ایرمک » ۶۹۰ کیلومترو طول چکر انطاولینک وسط کیرینی (سیواسی صوواردقدن صکرہ) قره دکره وصل ایدر « دجله » ۱۳۵۰ و فرات ۲۴۰۰ کیلومترو اولوب برشدکاری یرده شط العرب تسمیده اولنور دیاربکر و موصل و بغداد کی بیوک موقعا

حجی کوپی معادنی	اما سیده
کبان معادنی	معهوره العزیز ده
ارغنی معادنی	ککنا
برکتلی معادنی	نیکدده ده
توقات قالخانه سی	سیواس ده
بلغار طاغی معادنی	قوینیه ده

(10)

تجاري صووار و بصره كورفزيه دوكيلور فرات نهرى اسكي زمانه برجدول ايله العاصييه (سوريه جاى) متواصل اييلش اولمسيله اق ذكر ساحلنه سلنكى يه دك كلونردى فرات نهرى سيرسفائى قابل حاله كتورمك اوزره بوكونلرده بشركت تشكيل ايوب استحصال امتياز ايچون شوراي دولته براستلاء تقديم ايتىش فقط فرات مسئله سنه لازم كله جك تدابير بغداد واليسنه حواله اولمش اولديغىندين استدعاى مذكوره مساعدبه اولماش فى ١٢٨٧ طليعه ومدحتىه ناملىيە ايق قنال كشاداولندى بوقنالرسبيله بغداد مخصوصلاتى سنوى ٨٠٠٠ كيسهلك تزايد ايدجكى ظن اوشه يور فى ١٢٨٨ بغدادن حلب جهشه قنال تطهير اولندى شمى داپورلاره كعنانىدەن مسكنه يه دك اون بش كونده يولجي واشياء نقل اوشه يور و قوتلى داپورلار تدارك اولندقدە اون كونده وصول حساب اوشه يور

*** طرق و مسالك ***

يلار شاد وتسويه سنه چوق دن مباشرت اولمش ايسه ده زراعت وتجاره خدمت ايده جك درجه يه حاليا كلماش در تركىده ٢٦٠٠ كيلومترو پوسته يولارى وار آورو با پوسته يولارى آلتى بلغار يولى صرب يولى بوسنه يولى هرسك يولى آزجوداق يولى روم ايل يولى آسياده آرابه يولى فقط شام طريق در حج يولى دخى ديرل كاروان يولارى دخى وارد در بوسنه يولى ازمير يولى طربون يولى كى آسياي عشانى ده طرق و مسالك ايچون خدمت ايدين دوه يوزبىك رأس

« تيور يول » شمى ايشيان تيور يولار ٦٠٠ كيلومترو قدر آورو ياده (١) وارنه دن روشىغىه ٢٢٥ كيلومترو (٢) كوشسبىجى دن

(11)

چىز ناودايه ٦٤ كيلومترو (٢) يدى قله دن كوچك چكمجىيە آسياده ازىزىن آيدىنه و ازىزىن قصبه يه ٢٣٣ كيلومترو بونلردن بشقه امتيازى ويلىش يولار ايكى ييك كيلومترو يه بالغ اولور واجابىن قومپانىيە لرىپنلرنده حالياتصور ومذاكره ده اولان يولاردىنى وار امتيازى ويلىش يولار (١) بلغرادى سلازيكە وكدا استابوله وصل (٢) ادرنى يى اينزه

روم ايل تيور يول خطچون قومپانىيە ٩٦ سال امتياز ويلىشىدى بوكره طريقي منبور باشلانوب كوچك چكمجىيە قدر ايصال اولندقدن صكىه قومپانىيە هر كيلومترو ايچون سنوى ١٥ ييك فرانق تضمينات ويلىلرك امتياز مدقى ٢٥ ييله تنزيل اولندى

تصور ومذاكره ده اولان يولار (١) هندي يولى بوطريقي يكىمى سنه دنبو انكليرك املى در بوكره تحقيق انساسى مقصديله انكليرك دولتى برقومىتە تعىين ايلىش تصور قدىكە كوره طريقي مبدئى اسكتدرون لييانى اوروب نزىب دن موصل دن مردرايدجك (٢) آسيا يولى ازىزىن ارضروم طريقيله بايزىدە و بجم حدودىن (٣) دالماجا يولى بوسنه و خرواتستانى برقولدن اسلامونىيە و دىكىر قولدن اوستراك ايان يولنه وصل بوقتىر يول چوق دنبو محار قومپانىياسى يېنىدە تصور ومذاكره اوتحقده فى ١٢٨٨ (پارس محاصره ده اولدىشىن) بروكسل ده تجمع ايدين روم ايل شەندەر قومپانىيە سنك حصه داران بمحلسنه مجلس اداره سى طرفىن (ف ٨ تۈز فىكى) برتقىر و يىلدى بوقتىرى كوره شەندەر بىش خط اوزره باشلامش (جىما ييك كيلومترو) واوستريا حدودىن وصل اوشه جق بوسنه يولى هيىسىن اول بتوپ ايسلەكە باشلايە جق فقط تقرىرده بىان ايدىسۈر كە بوطريقي اوستريا محار طريقىه وصلى تامىن اوتماشن وحالپا امتياز مساعدەسى دخى و يىلامش تىچىدە دىركە « بوطريقيك محار شەندر فريلە وصللى تامىن اوتمادىغى حالىدە بوسنه قولى

شندفری چیهار سوقاق کبی در
﴿١٢﴾

«تلفراف» اليوم خطوط تلفرافیه ۱۴ بیک وتلاری ۲۸۱۱۳
کیلومتره فی ۱۲۸۳ کوچک و یوک تلفراف خانه‌لر ۱۳۵ وسال من بورده
آنان ویریلان محولات عددی ۱۵۰۴۴ بیک
ترکینک تلفراف خطاطری اوروپا خطاطرینه من بوطرد قره‌دن
ویانه‌یه و تحت البحار (والونا طریقیله) ایتالیا
انگلریزک املی اولان روسیه طریقیله هنند تلغافی دخنی کشاد او لغنه
قرار ویرلدی بنابرین استانبول دن خواجه بکه تحت البحار
برتلغراف خطی تمدید اولنه جق بوخطه دائئر ترکینک روسیه ایله
مقاؤله‌سنہ نظر ۲۰ کله‌لک برتلغراف‌نامه‌تن ترکیه حصه‌سنہ ۲ فرانق
۲۵ صاتیم اصابت ایده‌جک
ردوس دن و قبریس دن ممالک سائمه تلفرافلرینه بیطاولتی اوزره
تحت البحار تلفراف خطاطری تمدید اولنه دخنی مذاکره‌دهدر

* صنایع *

ترکیه‌ده صنایعک تزلنله سبب عینیله زراعتک تدیسنہ سبب اولان
شیلردر برنجی سبب مارسہ عتیقه‌یه وقایه ایتچی سبب ال حقنک
یوکسک اجرتی اوچنجی سبب اخراجات رسوماتی
اشته بوسیلره صنایع موجوده تزل ایتش در شویله که مقدمه
حلب‌ده قرق بیک مجاوز دستکاه اولدیفی بیلانلر حالیا صاعدر
بود دستکاهلر بز قاش زربافت سیافت آنکینه چیقارلرلری فی ۱۲۷۳
حلب دستکاهلری ۵۵۶۰ دن عبارت قالذی بوکونه‌دک دها چوق
اکسلدی هاتی او دیار بکرک بروسه‌لک و موصلاک قطیعه وایک ھاشلری
وجانفسی و دلبندلری و سقنقورلری شهدی بوملکلر او تویزنسه اقدمکی
حاصلاتلرینک اونده بزینی یاپساپورلر فی ۱۲۲۸ اشقدوره و طزان او وده

﴿١٣﴾

دلبند و سقنقور و قاش دستکاهاری ۲ بیک ایدی فی ۱۲۵۷ ایکی یوزه
تزل ایتدی شمدی دها اشاغی مقدمه ترکینک پاموق و یوک
منسوجاتی داخله یشدکن فضله شرق و غربه دخنی اخراج اولنوردی
شمدی داخله کافی دکل فی ۱۲۴۳ انکلتوره دن ترکیه‌یه کین پاموق
منسوجاتی ۴۶۴ لیره‌لی ایدی فی ۱۲۷۴ ۲۸۴۷۳۸۶ لیره‌لی
و فی ۱۲۷۷ ۴۲۲۵۳۹۵ لیره‌یه ترق ایتدی و شمدی ۵ میلیونی مجاوز
ترکیه‌دن انکلتوره اخراج اولنان پاموق منسوجاتی سنوی ۱۵ بیک
لیره‌لی دن زیاده دکل

مع مافیه بعض صنایع دن فابریقه لر خالیا باق و نافع در خصوصا
ازمیر سنجاقنک قالیسی و سجاده‌سی بیولده اولان اوروپا معمولاته
ما به الرقابه در کارکف ایسلری اویا شریت غیطان صرمه
قلابدان ایپلک قلم و چکمجه طلاقی چینی تقلیدلری چو ملکچیک
صابون‌نجیق چبوچیق طاوله‌جیلیق کاله وارمش صنایع دن در
بتوں شرق‌ده صنایعک معمولاتی یرلولرک عاداتنه ولذاتنه اویغون
اولق اوزره اعمال اولنور اشته بومعمولاک خارج‌ده عدم رواجنه
برسبب‌ده بودر

ثروت و اقبال امت نظام مملکتک روحیله حیات بولور اداره حکومت
ثروت‌بخش اوله جق ترتیبه‌هه قوندیغی کبی صنایع و کذا تجارت ترق ایلر

مсанع و تجارت‌ده اک مهمن اولان شهرلر نفوسلرینک کثتی و ایسلرینک
عظتی درجاتیخه بوراده قید اولنی

نفوس (بیک حسابیله)	نفوس (بیک حسابیله)
۱۰۰	۲۶
استابول	آیوالی
۲۵	۱۶۰
اسمه	ازمیر

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi

No 2E 801

ادنه	۲۵
دمشق	۲۴
حلب	۲۴
بغداد	۲۰
بروسه	۲۰
سلانیک	۲۰
سرای	۲۰
ارضروم	۲۰
لیروت	۲۰
ڈلبہ	۲۰
کوتاهیہ	۲۰
کلیبویلی	۱۸
موصل	۱۵
دیاربکر	۱۵
اشقدوره	۱۵
رسز	۱۲
یکشیہ	۱۰
شمنی	۱۰
صوفیہ	۱۰
تکفورطاغی	۱۰
طرسوس	
طرنونه	
یانیه	
آیدین	

(۱۰)

شوبلده‌لرده ایشیان مصانع اوچ نام ایله معروفدر ۱ دستکاه
کارکف دخی بونوعده داخل ۲ کارخانه ۲ اوچاق

*** دستکاه ***

(۱) پاموق دستکاهی (۲) یوک دستکاهی (وتوی) (۳) ایپک
دستکاهی (۴) دوشمه و کارکف

«پاموق» ترکیده پاموق دستکاهارینک معهولاتی جزئی ایسه‌ده
فی ۱۸۶۷ (۱۲۸۴) پارس سرکیسنده پاموق معهولاتی برجی اعتباردن آلدی
پاموق دستکاهارینک الکمعثالتاری استابول ده (پاموق بزی بصمه
چوره یعنی) ادرنه‌ده سرزده سلانیک ده (خصوصا هاولی) روم ایلی ده
زشتوی ده (خصوصا ڈلبند) رو سیحق ده بلغارستان ده سرای ده
اشقدوره ده اربودلچ ده آیدین ده حلب ده بروسه ده (خصوصا
ایپلک و هاولی) موصل ده دمشق ده دیاربکر ده لیعنی ده نیقونی ده
(خصوصا غاز)

«یوک» پارس سرکیسنده یوک معهولاتی درجه اعتباری یوک تقدیر
اوتدی باشوجه دستکاهاری استابول ده (فس عبا) بالیکسرو اسلیه ده
(عباکه) ادرنه ده و سلانیک ده و سرزده (قباچو خه) فلبه ده
(عبا و قباچو خه) صماقدوه (شیاق الدیوان چوراپ) روم ایلی ده
رو سیحق ده (قباچو خه و جوراپ) بلغارستان ده اشقدوره ده
(قباچو خه) دمشق ده موصل ده (خصوصا پکی قلیندن) انقره ده
(شالی و صوف)

سوریه ده و عربستان ده یوک معهولاتی مخصوص دستکاهارده
بیک عمله معلسوند ۳

کل يانجى و كل صوپى كه اوروپاڭ هەر طرفندە صرف اوئىق دەدر
فابريقيه لرى ادرنه دە فلبىدە قىزانقى دە اسلىدە
تۇن و انبېي فابريقيه لېينك مەھمەرى سىزدە صوفىدە يېڭىدە
قولا دە تەرىيىن دە شام دە لادىقىدە مەنيسىدە سامسون دە
طوغرا ما جىاق طاولە جىاق چىكمىچە جىلك چىوق جىاق
ترىكىدە صنایع مىلە دەن دەن استانبول دە و انتاكىدە اعلاقوفس
و چىكمىچە و قاطاقى سورىيە دە اسلىدە و كىذا استانبول دە ناركىلە و چىوق
مىصانۇي پىكىمەن در چىكمىچە و قاطاقى ايشلىان مىصانۇك سنوى حاصلاتى
۱۱ مىليون فرانق

اوچاق

حاصلات معادنیه ايشلىان مىصانۇعه «اوچاق» تېبىر اوئلور
تىورىجى اوچاغى كى معدن چىقارىغىدە و تەطهيرە مخصوص مەممەرە
دىخى اوچاق دىنديكى واردە و بعض حاصلات معادنیه مەھمەلەك اسلىنى
تصرىح اوئىدىيى حالدە معىمنە خانە دېيك دىخى زبانزىد باروتىخانە كى
«خانە» كەلەسى مەطلقا فابريقيه معناسىنە قوللاتىلا يور اوچاق فصلنە
قالخانالار داخل اوچاقلىك حاصلاتى تېور باقر
دوشكە تۈكىيە معادن جەڭ ئاشۇتىلى ايسەدە دەها اكتىرىسىنك آچىلوب
ايشانىتىلى يوق روم ايلى دە بلغارستان دە و بوسنە دە تىور
وابقى قالخانە لىي وار پىناوقىدە تىورىجى لك كەل دەدر ياق پېچاڭ
مەقص باشلوچە روم ايلى دە اعلا كاغذ مەقىلىرى صوفىدە
و آرنبوداق دە اسلە استانبول دە ادرنه دە اسلىدە لازستان دە
خصوصا قرايىنە و تەتكىن و طبانجە و كىدا سرای اشقاورىدە آولۇنما
موستار پىزىرىن اسلەجە مشھور دە شام خراسان تىمورىنلىن قىچ
اھمالىدە معروف و ارضروم دىخى قىچ و پېچاڭ كى اسلەدە معلوم

«ايىك» باشلوچە دىستكاهار استانبول دە (اعلا زاروپىردى) بىرسە دە
(پىشمال جاپس بىيون بانلى مەندىل) طربزون دە (چار) ارضروم دە
ادرنه دە سلانىك دە اسلى زغە دە (خصوصا بىرىشم و ايىك) روم ايلى دە
بىرۇت دە شام دە نېقۇزى دە

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi

No ۳E.301

ترىكىدەن جىاتىسى دوشەمدەسى سېجادەسى قالىسى بىتون دىناتك
هر طرفندە مقبول و معتبردۇر يالكىز ازىز سېخاغۇنك سېجادە و قالىسى
سنوى ۹ مىليون فرانق حاصلاتتۇر اورۇپا دە بىرۇت دە اسلى زغە
شاركۈرى سلانىك دىستكاهارى سنوى ۴ مىليون ۵۰۰ يىك فرانق و يور
عشقاق و كوردىس و قونىيە و توقادىدە سېجادە و قالى عملەسى ۴ يىك
يالكىز بىرسە سنوى التىش يىك پارچە ايشلىر هەرسىك ۲ يىك پارچە
سورىيە و ارضروم سېجادە و قالىلىرى دىخى معتبردۇر
ترىكىدە سنوى ايشلىان كاركەن دەن ئەنلىك ۱۲ مىليون فرانق قىشىدە در
شرىت و قىيطان قىلابدان سىرمە سنوى ۱۶ مىليون فرانق

كارخانە

حاصلات نباتىيە و حيوانىيە ايشلىان فابريقيه لە «كارخانە»
تېبىر اوئلور و هەرنوعك اسلىي ياد اوئىندىقدە «خانە» ايلە اسكتفاء
اوئلور مەڭلا موخانە سابونخانە دىنور باشلوچە مىصانۇ شەركى سابون
كل صوپى تۇن انبېي كاغندى جلد ايشلىان يىلدەر دېباخانە موخانە
سابونخانە اھمىتلىك

استانبول دە و ازىزىدە شەرك تىصفىيە سەنە مخصوص كارخانەل وار
شەركى لك رېچلىك استانبول دە و سورىيە دە اعلامدۇر سابون
كارخانە لىي باشلوچىلىك اسلىدە روم ايلى دە لادىقىدە انتاكىدە
كىيدىدە كىيدىدە (۱۲۸۶) يىك زىيت منكىنەسى و يوز دېباخانە و الائى
سابونخانە و ارالىدى بواوج نوع كارخانە لىدە ايشلىان عەلە ۶۰۰ : ايدى

(١٨)

بوياجي اقى ده ادرنه حلب موصل يكىشىھر (روم ايلى ده) مشھور
ھله ازмир سنجاغىنک سچادەلرنىدە « الماس » دىنلان آل امثالسىزدر
قيوپىسى لق باشلوچىدە سرايى ده بيروت ده واستانبول ده وجواھرى لىك
شام ده واستانبول ده در فغۇرى تقلیدلىرى استانبول ده دىياربىكىردە
چۈملەك اوچاقارىدىن سنوى ۲۰۵ مىليون يك فرانق طاخصلات المقدىدەر
دىئنۋەد و چنان قلعە كۆزۈل چنالقلار و دىستىلر پىار قايق و معونە
وئىنى انشاسىچۇن خىلى دارالصنائعه وار باشلوچىلرى قىرەتكىز
يالىرنىدە اينه بولى و سېنوب كې

دولت فابريقيەلر يىنى بورادە علاوه ايدرسەك باس يوق در
« خىيندە خاصە ادارەسىنە اولان فابريقيەلر »

ایوب دە فېنىانە ھەتكەدە قاش فابريقيەسى فېنىانەڭ
ازمىدە دىنخانەسى زىتون بۇندە بىز فابريقيەسى بروسىدە
حرىر فابريقيەسى

« طوبخانەنک طشىرە قابريقيەلری »

قۇنىدە كەھرچەلە فابريقيەسى قىصىرىدە كىدا كەھرچەلە
ھزارغىرادە كىدا كەھرچەلە اسکوبدە كىدا
اينجىلى اطىددە كۆكىرت فابريقيەسى صماقوجىق دە تىمور فابريقيەسى
« طوبخانە ادارەسىنە استانبول فابريقيەلری »

طوب فابريقيەسى تەتكىخانە قىلىخانە مصدرخانە سىرخىمانە
آزادازلىق خانە ماكىندە فابريقيەسى تىمورخانە مراقتوزخانە
سراجىخانە نقشخانە آلاتخانە قلورخانە تۈزى خانە¹
بوقسىز فشىكى و طې و فونىھ و قاپسول و كاغىدېشىك و روكت
وطورپىل فابريقيەلری دو كەنمانە كەھخانە تىمورخانە باقرخانە چىلىك خانە

(١٩)

حادىخانە استانبول و آزادلۇ باروتىخانەسى بىكىرىتىكى و طولە بىنچە
غاز خانەسى
استانبول ده مكتب صنائع و كىدا قىز صنائع مكتبى (يدى قىلدە) موجوددر

• سونكىر و سولوك •

ايپروس وبوسنه وسورىيە وردوس و كىردستان ده سلوك تىكىدەنك
كلىتىلۇ حاصلات مائىيەسىندىن در و كىدا سونكىر كە وولودە ردوس ده
لىنى دە خالكى دە (خالكى سنوى المتش قايق سونكىر اخراج ايدى)
سورىيە دە وساحل آفرىقادە عادى و قبا و نازك (خصوصا وولۇ
سونكىرى) سونكىرلار چىقارىلۇر

• سفائن تجاريه •

تىكىدەنك باجىلە سفائن تجارييەسى ۲۵۰۰ قطعە كوحىك و بىك
۲۰۰ بىك طوپيلاڭەق ھېپ لىيانلار سنوى داخل و خارج سفائن
۵۰ بىك كە ۶۰ مىليون طوپيلاڭەتى

• تجارت لىيانلارى و شرق اسكلەلرى •

تىكىدەنك متصرف اولىدىيى سواحل بىخار اوروپادە و آسيادە
۱۰۴۴۰ كيلومتر بوندن ۱۹۰ کيلومترسى اوروپادە و ۶۵۰ آسيادە
بوغازلار جزاير بىر سفیدىيى صىرىھا ايلە و مىرىھى قىرەتكەن بىلە كە
وتىكىدەنك اوروپا و آسيا قطعەلرینە تفريق ايدىلر كە استانبول جەھى
اوروپا و اسکدار طرفى آسيادە تىكىدە سو اھلىك كورفۇزلىرى و قوپىلرى
ولىيانلارى جەلە عالىھ آچق اولوب عثمانلى مصرى انگلېز فرانسز المان
روس بلجىق النوز بىراقلىلە سفائن ايشلىك دەز

(٢٠)

تركىدنك ٧٠ ليجان واسكلهسى وار

بىر آدرىاتيق سواحلنده (آتىوارى درازو آولونا)

٢

بىرىنان سواحلنده (پارغا پروزه)

٣

اطهر دكىنده (مقرى اينوز لاغوز قواله سلانيك وولو)

٤

حىمىدە (استانبول سيلورى اركلى تکفورطانى كليپولى

باندرمه كلياك مدانىيە ازمىد)

٥

آق دكىنده (طرابلس غرب قدىھ جانىھ رېيو استانىدا سودا

لارانقا

لېزنو ردوس سىيى سيراي خالكى استامپالى تيلو واتى تىغانى

مدىلى

ساقز ازмир قوش آطەسى مقرى آطالىھ مرسىن اسكتندرۇن

لادقىدە

طرابلس بىرۇت صىدا صور عكھ كىفا يافە)

٦

قرە دكىنده (بوغاز بالىچق وانە كوشىچە اركلى ايندېبولي

سینوب

صامسون كراسون طرابزون باطوم)

٧

بىر احمدە (يېنۇ جىدە لىيە حىدىدە مخا)

٨

بصرە كورفۇنده (بچىل بصرە كىچىل)

بۇناردىن

برطاڭندە تېرىجە « اسكلە » و اوروپا لسانلۇندا

٩

« اشل دلوانت » دىرلە كىدىما و حالا منع ومصب تىجارىت در

* * * آتىوارى *

آدرىاتيق دكىنده اشقودرمەنڭ جىھت غرييەسىنده و ٣٥ كيلومترو

بعنندىنە آرنبودلۇق و اشقودرە و قره طانغ حاصلاتىنە اسكلە در اليوم

« بار اسكلەسى » دىنور آرنبودلۇك قلت حاصلاتى بولىيانە

اخراجاتىجە اھىت كوسىزمن ادخالات مالطە و شىرە خىتلەر لە كلور

و اوستىيانك لويد قومپانىيەسى واپورلىلە ادخال اوئور

(٢١)

* * * درازو *

آدرىاتيق دكىنده سەدىلىك اھىتى كلان پچان كىلىك اوغرا ماسنەن
عبارت البت برگون كله جىك جوارنده اولان تىمور معدنلىرى
ايشلىلىوب منع اخراجات و نقليات اولەجىق

* * * آولونا *

آدرىاتيق دكىنده يەك اعلا ليجان لويد واپورلىرىنك موقۇق در
لەن اراضىسىنك چوراقلىنىن و خامت هواسى وار ايتاليا بىندىزى يى
بارى يە و آتفونە ئىورى يول ايلە رىبط ايدەلىدىن بىر آشاغى آلبانيا حاصلاتىنەن
اکثرىسى بارى يە نقل اوئىق دەر

* * * يارضا *

يونان دكىنده يارضا شهرى قىا اوزىزندەر حاصلاتى اولان
شراب مىوه رغنى زىت تىون قارشۇستىدە كورفو آطەسندە
نقل و اخراج اوئىق دەر

* * * پەمۋەزه *

يونان دكىنده آرتە كورفۇنەن مەدخلەنە كە اعلا ليانلاردىن دەر
لويد واپورلىرى هەرھەقە دخول ايدىلر وەر دخول دە كاپىلۇ
جولە بولۇرلار عىمانلى يۇنان ايتالىيان اوستىريان و انگلەن باندېرەلى
سەقائىن لاينقطع دخول و خروج ايلە

* * * مقرى *

آطەلر دكىنده و كايپولى دن يۈز كىلومتر شمال غربى دە بىلەن دەر
و كىدا مقرى اناطولى ساحلىنىدە مقرى كورفۇنە بىر اعلا ليجان دەر كە
ذىرى كله جىك

(۲۲)

● اینوز ●

اینوز کورفرزنه مرجع طویلجه مصی نهرمن بور ادرنه دن
کالور بتارین اینوز ادرنه اسکله‌سی عداونور فی ۱۸۸۸ روم ایلی شمیدفر
قومپانیه‌سی « دده اغاج » ده بریمان انسانه مباشرت ایلدی اینوز
موقعنک بوانشایه دهه زیاده الوریشلی اولدیعی اهالی طرفدن
حکومته تذکر اوئندیسده بو تذکر قومپانیه‌نک دده اغاج ده اعمالات
تراپیه‌یه مباشرتندن و مغازه امثالي اینه وجسرل انساندن صکره واقع
اولدیغندن مسموع اولمادی

« ادرنه » نک اجانبه اولان سنوی تجارتی ۸ میلیون فرانقی متجاوزدر
سال سابقه‌دک ادرنه یوک اوروپاده پک مقبول ایدی خصوصا
مارسلیاده ادرنه دنخی « فلبه » نک تجارتی در اوروپاده اکزی‌باده
حاصلات ویرن مملکت فلبه‌در فی ۱۸۸۱ فلبه تجارتی ادخالات
واخرابات جهـا ۲۱ میلیون فرانقه يالغ اولدی فلبه ادخالاته
برنجی حصه‌دار انگلیزدر ۵ میلیون ۹۱ بیک فرانق اندن صکره
اوستریان ۲ میلیون ۸۱۷ بیک فرانق بعده فرانسز ۱ میلیون
۳۰۵ بیک فرانق لکن اخراباته باقیجه فرانسز برنجی سرتبه‌ده
مستغید ۳ میلیون ۶۲۰ بیک فرانق آندن صکره انگلیز ۲ میلیون
۱۰۵ بیک فرانق بعده اوستزیان ۵۸۳ بیک فرانق

فلبه اخراباتندن يالکز بغدادی سنوی ۳ میلیون بشیوز بیک و پرچ
۱ میلیون ۲ یوز ۴ بیک فرانق قیمتده در (۱)

(۱) سلطان حـ اد اول وقتنه فلبه‌نک پرچ حاصلاتندن قرق یوله اجه
جیب همایون تخصیصاتی وارایدی دیک که ۵۰۰۰ قیه کوش شمی هر قیه
بیک غروشه حساب اولنسه بوکون فلبه‌نک بالجمله پرچ حاصلاتنک قیمتده
نصفنه قریب اولور (۵۶۳ ۵۰۰ فرانق)

(۲۲)

● لاگوز ●

آطه‌لر دکرنده و کلیولی سنجاخنده معالوم قوى

● قوله ●

آطه‌لر دکرنده تاسوس قارشوسته مرسفائی باشوجه اخراجاتی
دغان سنوی ۱۱ میلیون کیلوغرام تون اخراج ایدر

● سلانیک ●

آطه‌لر دکرنده مقدونیلک اک اعلا والکمهم لیانی در سال حال ده
دکن ایکی یوز مترو قدر طولدیر یله‌رق بریسک اسکله انشاء اوئندی
و شمیدفر دنخی باشلاندی سلانیکه ادخالات (فی ۱۸۸۶ پرچ شکر
قهوه و منسوجات و مصنوعات) ۲۹ میلیون ۵۹۰ بیک واخرابات
(فی ۱۸۸۶ حبوبات خمسه تون ایپک پاموق یوک دری سلوك و منسوجات)
۳۲ میلیون ۷۰۲ بیک فرانقه بالغ اولدی انکایزک سلانیک ایله سنوی
اخنواع طاسی ۱۱ میلیون ۹۷۰ بیک فرانقه بالغ اندن صکره فرانسز ک
دیک ملتله نسبتله اخراجاتی چوچ لکن ادخالاتی آز
(شکر مستندا)

● وولو ●

آطه‌لر دکرنده بیک شهر اسکله‌سی (غلوص) غلوص شهر بیک بناسنه
فی ۱۸۷۱ ابتداء اوئندی الیوم ۱۸۸۸ ۲۵۰ خانه‌یه بالغ اولدی ۱۸۷۱ دنبرو
لویید واپورلینک بواسکله‌یه اوغراما می تجارتی تزید ایلس در
سنوي ادخالات ۲۱ میلیون واخراباتی ۱۰ میلیون فرانق قیمتنده
باشوجه اخراجاتی بغدادی سیسام رغن زیت یوک قوزه ایپک تون دری
قوری میوه باللومی نازلک سوننک

(٤٢٤)

یک شهرباک دباغت دخان ایپک بویا فابریقه لری مشهور در تجارتی
یانیه و سلانیک و موره ایله

* استانبول *

ترکیه نک یائختنی هجرت دن ۲۹۶ سال اقدم قسسطنطین
بناء ایلدی بواسمدن قسسطنطینیه تسمیه قلنی استانبولک
قبه‌لری مرتفع بناء‌لری مصنوع سراپایلری الواز مختلفه ایله رنکارنک
خانه‌لری و نظارت بجزیه‌سی چشمکه جلاء قلبه صفاء ویر
دینباده برشهر دها یوق در که بونجه آثار جسمیه حاوہ، اولسون
جامع و مسجد ۲۷۵ مدرسه‌سی وار فی ۱۳۸۶ سویش قسالی
ریسم کشادیند کیدن قرالل وارباب دول استانبولی سیر تماشالنده اسکی
و یک سراپایره ایاصوفیه و جامع سلیمانیه هی حیران اولوب هر برینه
مشیل و عدیل یوق در دیدیلر یازق که سوقا قلرینک طارانی و عدم
نظافتی و خانه‌لرینک اخشاب دن بناء اولویشی و خامت هواهی
و صیق صیق حریقلره سبب اولق ده

استانبولک چوره‌سی ۱۶ کیلومترو شکلی مثلث اولوب قاعده‌سی
روم ایلی قرمی ایکی قاتلی حصاری و لکش خندق وارزاویه‌سی
یک سراپای (یکی کوشک) اسکداره و سلیمه قشلاغنه ناظر بساقی
صر منه ساحلی دیک ساق غلطه‌یه قاسم پاشایه خاکشویه قارشو
لیمان ساحلی بولیمان در که اوروپالیرک لسانلرنده «قرن ذهب»
تسمیه اولور (فرانسزجه قورن دور)

لیمان ابتداسی قره‌کز بغازینک مبدئی اولوب ایوبه طوغزی
۱۶۰۰ مترو عرضنده و ۶۸۰۰ مترو طولنده ممتد یک کی دن زیاده آکور
والک بیوك حرب کیلری کیره بیلور استانبول اسکله‌سی مملکتینک جنوب
روسیه‌نک کرجستالک عجمستانک وسط آسیاتک آفریقالک

(٤٥)

اوروپای غربی‌نک وایکی آمریقالک طبیعی انباری کیی در بناء‌علیه
بیوکپترو دیش که «استانبوله حاکم اولان جهان سلطانی اولور»
اوست استانبولک کوزلکی و اهمیتی سبب‌درکه ابوالفتحه دکن ۳۰ کره
محاصره اولاندی بو اوتوز محاصره‌ده لیمانک صولی قدر انسان
فانلری آقدی البته پرسپرخه بود رجه طمع اولنه جغی یوق در
تجارت‌جه استانبول بونکی کون بتون اوروپاک اوچنجی مرتبه‌ده
اسکله‌سی در برجی لیورپول ایکنجی لوندره اوچنجی استانبول در
اوست استانبول مارسیلیدن اقدم و اهم در
سنوي استانبول لیمانده حرکات سفائني کوسترن عدد ۳۰ یک سفائن
۶ میلون طوپنلاهه لاق
قره‌دکر بوغازی استانبولک صیفیه‌سی در اوروپالیرک اقامات‌کاهی
فارشو باقه‌در

پوسته خانه‌لر

غلطه‌ده (مرکز اداره‌سی استانبول ده)	عثمانلی پوسته خانه‌سی
کذا	پوسته خدپوی
کذا	انکلیز پوسته خانه‌سی
کذا	بونان
بک اوغلنده	اوستريا
بک اوغلنده	فرانسز
بک اوغلنده	روسید
بانقدهل	بانق عثمانی
پخشنبه بازارنده	صوصیته جنزال
غلطه‌ده قانطو خاننده	آلفاسا واوغلو
بعده عثمانیه‌دن بانکیرر	
غلطه‌ده	

(٢٧)

استانبول ده يېنى خان ده

غلطىدە

كىدا

استانبول ده

استانبول ده

غلطىدە

قرە كۈي ده

غلطىدە

كىدا

وابور قومپايىھلىرىنىڭ ادارەلرى

فوائد عثمانىيە (عزيزىيە) غلطىدە

پۈستە خىديرى

استانبول ده

پىچىشنىڭ بازارنده

لوئىرپول قومپايىھسى (انگلستان)

ليورپول قومپايىھسى (انگلستان)

ليورپول قومپايىھسى باقىه سوقاغىندە

غلطىدە

بلېقىقا قومپايىھسى

مارسلىقا قومپايىھسى (فرانس)

كىدا

مساجىرى (فرانس)

كىدا

فرزىيە

كىدا

النۇز قومپايىھسى

لويد قومپايىھسى (اوستریا)

غلطىدە كىچ قىپوسىندە

كىدا كىچ قىپوسىندە

روس قومپايىھسى

خانلار و عوتللار

(٢٦)

والدە خانى سېبىلە خان قورشۇنى خان معروف تىجارەت اقامتىكارلىرى دىر
اورۇيا كارى عوتلار قارشۇدە دىرى يالكىن بىك اوغلۇ جادەسىنە بېش ھوتل وار
غلطىدە دە دې باشىنە دىنى وار در

غۇزەلر

رسىمى غۇزەلر تىقىچىم وقائىع وقائىع دىنبىتايىھ جىناللار ئە
واسبوسى غۇزەلر ۲ جىما ۸ تىركىھ غۇزەرار
فرانسز جەغۇزەلر ۷ ارمىنچە ۹ روپىچە ۹ بلغارچە ۳ يېھودىچە ۱
صحافىلر

يرلى صحافار بىلوك چارشۇدە واجبىي صحافار قارشۇدە
آصىمەلى مىسېبىد سوقاغىندە ۱ غلطەسراي قارشۇسىنە ۱ وتكە جوارندە ۲
قيومىي وجواھەتى

عثمانلى كارى قىويمىھلار استانبول ده يېشارشۇ اىپچىندە
اورۇيا كارى قىويمىھلر تىكە جادەسىنە نومۇر و ۵۱۳
عثمانلى ۵۷۱
كىدا
۲۹۶
كىدا
۰۰۰
كىدا
۵۱۰
كىدا
فرانسز ۲۴۶
كىدا
وبك اوغلۇ جادەسىنە
فوطوغراف (مشھورلى)

عبدالله قىداشلار بىك اوغلۇ جادەسىنە نومۇر و ۴۵۰
عثمانلى
كىدا
 صباح بىك اوغلۇ پوستە جادەسىنە نومۇر و ۴۰۰
فرانسز ۲۳۲
دما بىك اوغلۇ جادەسىنە
درن بىك اوغلۇنىدە

استانبول ده يېكار خانلىرى تىجار خانلىرى كاروان سراي چوقىز
حرابىارخانى استانبولك بورسەسى محمد علە پاشاخانى خليل پاشاخانى

(٢٨)

بک اوغلاندہ غلطده اوروپا اطباسی اوروپا کاری دوشمه بھی لر
و دورین و خردہین کی مناظر و مرایا مفازہ لر و پارس اشیاسی
واوروپا کاری درزیلار والحاصل بوكون اوروپا لک بیوک شهر لندہ
بولنан هرشی ایچون دکانلار و موقعیلر موجوددر
تجار

استانبول ده اوروپا ایله ادخالات و اخراجات تجارتی ایدن ۱۵۵ تجارتی
بونلردن ۱۵ تجارتی عثمانیه دن اولوب باقیسی اجانب (۲۸ فرانس
۲۸ یونان ۲۰ اوستیان ۱۷ انگلیز ۱۶ ایتالیان ۱۰ روس باقی المان
بلج سویس)

بعد عثمانیه دن اولانلار آجلسطوویرو آغوبیان آرین
قپاماجیان آرین ساقسوئیان فوتیادیس حوسپیا
بنزوناند صوفیانو سرکز تدهیان الکسیادی قرداشلر
استاورو ژموز یکی دنیا یوسفیان نانووزانطو

سیلیوری

مرمره دکننده بریان و روم ایلی اسکله لندن محدود استانبول دن
۸۰ کیلومترو جهت غربیده ۳۲ کمی اعلا کپریسی مشهوردر

ارکلی

مرمره ده استانبول دن ۸۵ کیلومترو جهت غربیده بریان

تکفور طاغی

مرمره ده بیوک اسکله مروریه سی چوق و اخراجاتی حبیات سیسام بیوک

(٢٩)

کلیولی

شرق و غرب کیلرینه اسکله در کلیولی لیانلک حاصلات سنویہ سی
۲ ملیون ۶۴۶ بیک فرانس بوندن ۲ ملیون ۲۱۵ بیک مروریه و ۷۹۵
بیک اخراجات و ۶۳۶ بیک ادخالات فی ۱۲۸۶ کلیولینک ادخالات
و اخراجات مروریه سی ۳ ملیون ۹۳۰ بیک فرانس بیک اخراجاتی بالغ اولمش
مروریه نک اکثری ادرنه سوریه و مصر اخراجاتی مرورنن حاصل

باندرمه

مرمره ده بالیکس اسکله سی در قوزه سیسام بیوک اخراجاتی کاپلودر

کلیک

بونام ده کورفز او زرنده در برسه (۲۵ کیلومترو) اسکله سی سفائن
حریبه انشاء اولنور دارالصناعه سی وزیت فابریقه لری وارد ر باشلوچه
اخراجاتی زیتون زبت قوزه

مدانیه

بررسه دن ۱۵ کیلومترو شمال غربی ده تجارتیه مهم اسکله در

ازمید

ازمید کورفزندہ او روپا تجارتیه قوزه بازاری عدد اولنور
ایپک فابریقه لری وارد ر بیون انطاولینک باشلوچه اسکله لندن محدود

طرابلس غرب

) تشکلات جدیده موجنجه ولایت اداره سنه قونی بیولاپیک

مساحه سی مع برقه و فزان

کیلومترو مربع

۸۹۳ ۰۰۰

۷۵۰ ۰۰۰ نفوں

(٣٠)

فقط سال حالده طوغریدن طوغريييه اداره الشده بولنان اراضي)
١٦٠ ييك كيلومترو مربعا و ٢٠٠ ييك نفوس

شهرلري طر بلس ٣٠ هر زوق ١١ غدامه ٧ بنغازى ٧ ييك نفوس

تبشار تجده مهم ليانى طرابلس در بوليانك سنوى ادخالات و اخراجات
في ١٢٨٣ في ١٢٨٤

ادخالات	٥ ٤٤٨ ...	٥ ٥٦٥ ...
اخراجات	٧ ٢٢٧ ...	٥ ١٥٨ ...
جها	١٣ ٦٧٥ ...	١٠ ٧٢٣ ...

بашلوجه اخراجاتي فيل تيشى (سنوى ٣٧٥ ييك فرانقه قدر بالغ اولور)
دوه قوشى توپى (توپ قلم) موashi خطه رغن زيت يولك
بوليانه سنوى داخل و خارج سفائن شو عليه در

طونيلاته	سفائن	طونيلاته	سفائن
٢٣ ٨٨٢	٢٩٥	٢٥ ٦٠٧	٣٦١
٢٣ ٤٨٨	٢٧٩	٢٣ ١٠٢	٣٣٨

* سکرید *

معروف جزيره در ٦ سنه دنبرو خصوصا عصيان اخيرده چوق
حاصلات و تجارت ضایع ايلى

ادخالاتي (حبوبات خسنه پونچ قورى سبزه پاموق بى سلاموره بالق)
واخراجاتي (زيت ميسوه ايڭىن صابون و دیگر) جما سنوى

٣٠ مليون فرانق طوتاردى بوكون ٢٣ مليونه تنزل ايتدى
في ١٢٨٦ ادخالاتي ١٣ مليون ٥٥ ييك و اخراجاتي آنجىق

٩ مليون ٥٥ ييك فرانق طوتاردى
قدىمه ادخالاتىك ثلاتنى تركىهدن و يوانستان دن و مصر دن كلور
فرانسى دن ادخالات شىره طريقيله اسبوعى حرکت ايليان اوستريا

(٣١)

قومپانيهسي واپورلريله در

باشلوجه ليانلى اوچ ١ حانيه مقدمما اعلا ليان ايدي بوكون
يارى يارى يه خراب ٢ رتيور رغن زيت تجارتى بوليان ده كايتلودر
٣ قندىه سفائن صغيريه يرويره يلور
كرييد اطرافىدە اولان استانىدا آطه جىنى كوزل ليانلىريله و سرس
و ييلكى طاشاريله مشروف و سودا آطه جىنى اعلا ليانيله، و مملحه لريله
واستكاما تىلە مشهوردر في ربىع الاول ١٢٨٨ سودا مملحهسى
بطال ايديلوب ٦٦ عزيزىي ٥ ناسىلە بىللە انسانىدە مباشرت اولنىش

* قبريس *

آق دىركىك (سېھلىا و ساردىيادن صىركە) الڭىوك اطه سىدر ٢٠٠ ييك
نفوسى وار يوكلىر قاطرلە دوه ايلە طاشنور يوللىرى آچىماشىن
ادخالات (پونچ شىرك منسوجات مىادىن تتون) سنوى ٤ مiliون ٢٩٥
ايڭى فرانق و اخراجات (حبوبات خسنه حبوبات دەھنەيە قورى
كۈك بوكا ايڭى زيت يولك ياموق شراب مىكرات طوز خىرنوب)
سنوى ٦ مiliون ٣٥٠ ييك فرانق

سنوى ٣ مiliون فرانقلق يالكز ياموق و ١ مiliونلىق طوز اخراج ايدى
لارانقا ليانى تركىه ايلە قطعه سات سائە پىينىدە واسطە تجارتى دە
جنوب شرقىيىنده ليپزىو ليانى دىچى اھمىتلى در اك مقبول شراب
بوليان دن چىقار قبريس تجارتى باشلوجه انكليز كىلىرى ولويد
واپورلىرى ايتكىدەلر اسپانيا للار دىچى برخطة آچدىلىرك بارسلون دن مارسiliaي
جنوهىي طولاشوب شرق اسكلەرىنە اوغرايىچق خصوصا قبريسە
قبريس پاموغىنك هنادىرى مارسilia بورسەسى دز سنوى داخل
و خارج باجلە سفائن (عثمانلى يونان انكليز اوستریان فرانسز)
قطعدە ٤٤٧ ٣٣٣ ٤٤ طونيلاته لق ٢٤٩٢

(٤٢٣)

* ردوں *

ردوں لیکن مالطہدن اسکندریہہ ایشیان خطک اسکله سی در سنوی ادخالات و اخراجات ۴۳۰ ۱۶۰ فرانق داخل اولان سفائن ۲۶۱۷ قطعہ ۵۵۹ طوپیلاتھا لاق و چیان سفائن ۲۶۳۰ قطعہ ۶۰ ۱۹۵ طوپیلاتھا لاق

* اسپوراد *

اسپوراد دیدکلری سیمی خارک استامپالی تیلوس آٹھلری در بوجزارک باشو تجارتی سونکر سنوی روم ایلی سواحلنہ و سوریہہ و افریقایہ و قرمانہ ۳۸۰ قایق سونکر چیقارکه ۲۲۶ فرانق قیشہدر بالکن سیمی دن سنوی ۲۱۰ قایق سونکر چیقار اسپوراد سونکرلی یچون مارسلیادہ بونگارد و پارس ده قولومبل فرد مقازہری وارد

* سیسام *

واتی ویغانی لیمانلرینک سنوی ادخالات ۲ ملیون ۱۵۰ بیک و اخراجات ۱ ملیون ۷۴۳ بیک فرانقہ بالغ اولور (سیسام جز بھسی ادارہ جہ برایالت متازہ در)

* ساقز *

معروف جزیرہ قامپوس اوواسی پورتقال لیون بغچہ لیلہ دونلشن در ساقزی مشہوردر قطیفہ دامسقہ منسوجانی آسیا و آفریقایہ اخراج اولور فی ۱۸۶۱ ادخالات ۹۴۷ بیک و اخراجات ۵۷۷ ۱ فرانق

(٤٢٢)

* مدللی *

باشلو جه مصانعی صابون کارخانہ لری وزیت فابریکلری در سنوی ۱۶۰ بیک قطار زیت حاصل اولور قوزہ دخی کلیتلودر طاغلری کراستھلک واعلا مرمر لری وار مدللی ده عفیق معدنی ولزیاس دینلان سیاه عقیق معدنی موجود

* ازیمیر *

آسیانک انا اسکله سی ازیمیر مدللی آٹھ سیلہ قره بون بنندہ کورفز دینندہ ازیمیر کورفزینہ موکل کی اولان «امباد» صباح دن اقسام مددق اسر سفائن بوروز کارک اوکنه دشوب لیمانہ کیرلر تجارتی کلیتلودر اوروپا و عربستان و کرجستان و چمستان و هندستان تجارتیہ وعدہ یہی دن فی ۱۸۶۱ ادخالات (شراب مسکرات سیغارہ معادن بمحورات ساعت منسوجات کاسہ و جام آلات و ادوات) ۸۹ ۶۷۰ ملیون فرانقہ بالغ اولی اخراجاتی ایسہ (قوری اوزم انجیر خرماتون حشیش و آفیون مازی پلاموت قوزہ ایپک یوک جبویات خمسہ رغن زیت کل یانگی کل صوی کوکبیویا سونکر قالی کلیم سجادہ دری) ۱۱۳۵۰۷۵۰۰ فرانقہ سنوی داخل و خارج سفائن ۱ ملیون طوپیلاتھا لاق ۹۵۰ قطعہ کہ همان ہیسی واپور

ادخالات دن اسلحہ ناریہ و جام و کاسہ و فرنک فغفوری بلیچیقادن کلور قہوہ و مسکرات آمریقادن چوخہ و منسوجات قلابدان ساعت قیومی ایشی کوسالہ سختیان کاغذ اثاث بیت شکر چاقی فرانسہ دن چلیک تیود بیز چیوی معدن کوری یو ماسی صالامورہ انگلترہ دن مصہ اوستیا ایتالیا یونان دخی بو تجارتاردن حصہ دار

(١٤)

* قوش آطهسي *

ازمیردن ٦٦ کیلومتر جنوبده اسقلالانووا کورفزنده ازمیردن
صکره الکمهم اناطولی اسکله‌سی بودر قمهوه پنج کنویرکتان تجارتی کلیتلو

* مقری *

مقری کورفزنده براعلا لیمان در

* آطالیه *

آطالیه کورفزنده اناطولی اسکله‌لرندن تجارتیجه مهم برلیان در
آطالیه ایچ و سنک حاصلاتی ذخیره خشناش تخمی آفیون ساقونیا
(محموده) کتیره صیغی چریش قالی کایم سجاده میان کوکی فندقی
جوز سالاب قطران آطالیه‌نک باشلوچه اخراجاتی بغدادی آرپه
نخود سبسام پاموق یوك قوزه ایپک بوجکی تخمی صاری موم
پکی ذیسی فضولیه کراسته و هردرلو اغاج آیسون چوغان
آطالیه یلولری کوزی آچیق آدملا اولوب آورو یا ایله تجارت‌ایدین
معروف تجارتی واردن پایاز اوغلو خساجی یورى ببر اوغلو
طوبچی اوغلی دانیال اوغولاری خواجه یوسف و امثالی

* مرسین *

طرسوں اسکله‌سی بولیماندن طرسوس ٦ ساعت مرسینه
فرانسین پوسته واپورلری تعین اولنه لیدنبرو تجارتیجه پک اهمیت
کسب ایلدی اخراجاتی بغدادی سیسام سولک پاموق مازی
صاری موم ذری و مواد اولی کلیتلودر

(٣٥)

* اسکندرون *

حلب‌دن ٤٠ کیلومتر شمال غربی‌ده بوجک و پس اسکله‌در
یازک آتش ایچنده کبی اوپورلار طاغلارده صیغیه اتحاذینه قدرتی یتیانلر
درت صریق ایله بکبی کلبه‌لری یاپوب اغاج‌ده قوش کبی امرار
موسم ایدرل اسکندرون قصبه‌سی اعما راپک حلب یولنی راحله
آرابه ایشلیه‌جک صورت‌ده کشاد و تسویه‌یه متوقف حلب‌دن
فی ١٢٨٦ اخراجات ٤٨٥ ٥٠٠ ٤٠ و ادخالات ٤٧٢ ٥٠٠

فرانقی قیشده ایدی

* لاذقیه *

بهر سفید ساحله‌ده و دکره فقط بر کیلومتره معرف شهر
لکن اسکی یوکلکنندن بوکون کورینان اترپک جزئی در بیوت وابنیه‌سی
قلاع و استحکامات کبی متن سوقاقلری قیامته قدر طیانور قالدیرملی
وکلی قیز پاک لیمانی تجارتیجه مهم کلیتلو اخراجاتی تون
(هریده مقبول) سیسام آرپه یوله

* طرابلس شام *

آق دکن ساحله‌ده و دکره ایکی کیلومتر قربنده معروف شهر جا
و حص اسکله‌سیدر لیمانی محط سفائن خصوصا فرانسیز و روس
کیلرینک بیوک موقفلرندن باشلوچه اخراجاتی زیت تون ایپک
سونکر صابون پاموق یوک قاش یورتقان لیمون "باذه میوه

* بیروت *

قدیم‌دن برو معروف شام ولبان اسکله‌سی و سوریه‌نک الک بیوک

موقع تجاري سنوي ادخالات ۳۰ مليون فرانق طوتار (ذخائر منسوجات تيمور چاق پيچاق ماكنه و بارس اشيسى) و اخراجات ۲۸ مليون فرانق (زيت مانى قوزه ايپك و ايپك معمولاتي يوك باموق و منسوجاتي كوك بوليا سونكر)

سنوي داخل وخارج اولان عثمانلى مصرى انكليز فرانسز ايتاليان يونان اوستيان سفائيني ۶۰۰۰ قطعه يه بالغ الور

۱۸۷۰ (۱۲۸۷) بيروت كر كندين ادخالات و اخراجاته دائير ديو براسانبول غزه سنه قيد اولنان ۱۱ ۶۵۳ ۲۸۸ غروش ادخالات و ۴۷۴ ۸۰۵ غروش اخراجات مطلقا سهو بحساب سقيم در

* صيدا *

عکادن ۸۰ کيلومترو شمال ده بوليان فقط بوكون ياري يه طولش کجي در اخراجاتي شكر قهوه چويد صيداده اسک مدینتك آثار خرابه لري نهيان در

**TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi**
No ۲۶.۸۰۱

* صور *

سوريه ساحلنيه و عکادن ۳۶ کيلومترو شمال ده باشوجه تجاري قاهره و ديماط ايله در كليسلو اخراجاتي تتون بروقت دينيانك برجي اسکله سى اولان صور مرساسي اليوم طوش تطهيره محتاج در «صور» كه يوانيلر «تير» ديرلدي عرب دن فنيكه لولوك يعني ذاتا بلاد الغوردن كلان عرب حير عمالقه نك مر كن حكومتى ايدى شول عريلر كه آنلر صور ليمانندن قالقوب «تالنكلته دن قلای پروسادن كهرباء» تاتارستان دن آتوبار كير عربسته مان دن بهارات چرگستان دن جوارى و عييد مصدر دن بز و قاش طاش سورلر و هر طرف معلوم ده تجارت ايدرل دى

* عكا *

آق دكز ساحلنيه جبل قرمل آياغنده معروف اسکله ليانى طوش تطهيره محتاج مع هذا اوروپانك تجار سفائيني استفاده دن تباعد ايتزلر یاموق زيت سيسام و کراسته اخراجاتي کايلودر

* ڪيفا *

عکادن ايک ساعت جنوب ده و عکا ليانى مقامنده ذر حاصلات و اخراجاتي زيت سيسام یاموق

* يافا *

آق دكز ده فلسطين اسکله سى برديل اوژرنده وقدس دن ۵۵ کيلومترو مسافه بعدنده مارسلياندن مساجري و اوسترياك لويد و روسيينك عودسسا واپورلري اوغرارلر ديكر انكليز فرانسز قومپانيه لري دخني کيرلر (انكليز موسچاپت و فرانسز الطاراس خاي بازن قومپانيه لري کجي) يهاني صيع در تطهيره محتاج مع هذا قدش و فلسطين زوارني حامل اولان سفائن صغيري يه مينادر

آق دكز واپورلر

«فوائد عثمانىه» (عنزيه) هر هفته استانبول دن تکفور طاغنه و سلاطيكه و کذا باندريمده يه و هر هفته از ميردن اسپوراد آطه لرينه و کريده و هر كون قاضى كوينه آياسغانلوسه و هر كون ازميده «پوسته خديوي» هر هفته استانبول دن کليولى يه قلعه سلطانيه يه بوزجه آطه يه مدللي يه ازميره ساقره» سيريه و اسكندرىه دن سوريه سواحلنه هراون بش كونده بر استانبول دن سلاطيكه غلوصه

شیریه و کندا هراون بش کونده بر استانبول دن قره اغاجه
قوالیه اسکندریه يه

«مساجری» (فرانس) هر هفته مارسیادن استانبوله
و استانبول دن سلائیک جانبه هراون بش کونده بر مارسیادن
سوریه جمهشہ و ازمیره

«فرزینه» (فرانس) هراون کونده بر مارسیادن استانبوله
و هر یکمی کونده بر ازمیره

«انگلیز پوسته سی» هر هفته انگلترم دن مارسیا طریقیله استانبوله

«روسیه قومپاییه سی» سوریه ازمیر استانبول ایله خواجه بک آرمینه

«لوید» (اوستریان) هر هفته استانبول دن ازمیر و استانبوله
و یول او زنده واقع هب اسکله ره

«جنوه قومپاییه سی» (ایتالیان) هر هفته استانبول جانبه

«بلجیقا قومپاییه سی» آنوردن ازmir استانبول خواجه بک جهتارینه

«بارسلو قومپاییه سی» (اسپانیول) هر هفته بارسلو دن مارسیا

جنوه طریقیله شرق اسکله لرینه

TDV ISAM
Kütüphane Arşivi

No 2E.801

قره دکن ایمانلری

قره دکن اصل ایمان اطلانقه صالح اولان محل «یوق» در
روسیه نک النه ترکیه ده اولان محلدار بوکی دکلسه ده بعضی
محظ سفائن و بعضی مهر مهم اسکله لردر

بورغاز

ذخیره تجارتیه همان وارنه قدر اهمیتی در و منیاسی پک اعلا
و امنیتی در زیرا هوا فناشیدیغی کبی سفائن التجاء ایده جکی
مرسالی وار

بالچق

طوبوچمه اسکله سی جبویات خسنه اخراجاتی کایت-لودر
لیمان واسع وارنه دن دها امنیتی بالچق تجارتیک اقامت کاهلری وارنه در

وارنه

پراوادی آغزنده معروف محظ سفائن وارنه بی رو سیچنہ ربط ایدن
تیوریول بولیماک تجارتی توسع ایلدي مملکتین و بلغارستان تجارتی
وارنه واسطه سیله اولور سنوی ادخالات ۵۶۳ ۰۰۰
واخراجات ۱۸۳۷۳ ۰۰۰ فرانق قیمتند

کوستنجه

کوستنجه لیمان تیوریول ایله چزا وودایه ارتباطندهن صکره
اهمیت کسب ایلدي بولیول واسطه سیله مملکتینک ترکیه ایله تجارت
طریق خط استقامت بولیدی فی ۱۲۸۶ ادخالات ۶۴۰ ۰۰۰
واخراجات ۱۳۳ ۰۰۰ فرانق

ارکلای

قره دکن اناطولی ساحلنده کراسته بالموی ایپک قیل و دیکر
حاصلاتیله سفائن صغیره بی جذب ایلکده در

اینه بولی

کندا اناطولی ساحلنده قسطمونی اسکله سی در پوسته واپورلری
اوغرار قائی وسفینه انساسیچون دارالصناعه سی وارد

* سینوب *

کراستهجه بیوک موقع تجارت در لکن ۱۷۷۰ روسيه طوپارينك خرابه‌لري حاليا اعمار اولتادى

* صامسون *

صامسون نام کورفرزده قره‌ذکن لیمالنردن بغداد جهشہ مر ادخالات در باشلوچه حاصلاتي تتون

* کره‌صون *

طربزون دن جهت غرييده وونا قويينك ذيندنه معروف قصبه‌در اسکي ارمنستان اسکله‌سي عد اونور باشلوچه اخراجاتي فندق مساجري واپورلى اوغرارلر

TDV ISAM
Kitüphanesi Arşivi
No 2E.801

* طربزون *

بواسم یونانجه « ترايزن » کلمه‌سندين محرف اوچ ايقلی طبله معناسنه حصارى بويله طبله شكلنده اوليشى بادى تسميه‌در قره‌ذکن آسيا جهشك تجارتىه المهم وبيوک موقعى در سنوي ادخالات و اخراجاتي (فريكتستان و بحستان و هندستان ايله اخذ واعطاسى) ۲۰۰ مليلون فرانقه بالغ اولور واپورلله ويلكن سفائىلله يوميه مخابره‌سي منقطع اولاز

* باطوم *

باتوم نهرى نك مصبته ۶ کيلومترو قربنده بريمان در قصبه‌سنك اهالىسى ۸ يك نفوسه بالغ اراضىسى منبت وبركتلۇ خصوصا نارنجىرا وزم

قره‌ذکن ايشليان واپورلر

« فوائد عثمانىه » هر هفته استانبول دن طربزونه قدر و کذا استانبول دن (بورغاز وارنه) کوستنجيye « پوسته خديوي » (مصر) قره‌ذکن هپ سواحليله طونه ايمانلىينه « مساجري » (فرانسز) هر هفته اينه بولى سينوب صامسون کره‌صون طربزون باطوم پوتى يه قدر « روسيه قومپانيه‌سي » هر هفته استانبول ايله پوتى ارسنده « لويد » (اوستریان) هراون بش کونده بر استانبول ايله طربزون آرسنده « ايتاليان قومپانيه‌سي » هراون بش کونده بر لويدواپورلر ايله منابه ايلر

* عربستان *

عربستان آطه‌لريله برابر تقريريا ۲۰ مليلون نفوسى حاوي بوقطعه‌ده تجارت چوچق فائده‌لی در باشلوچه اسکله‌لري « مسکت » كه امام مستقل يىنده‌در « عدن » انگلستانده « حديده » « منا » ده دولت عثمانىه اداره‌ستنه قره‌ذکن الاکمعظم بازارى « منا » ده دنياده هپ پيارلردن بیولىزد هر قطعه‌نىك متاعى بورايه کلور عربستانك حاصلاتي ورس قهوه مسک زعفران بقىم ساج سومن عاج لؤلۈ دېباج جزع وياقت آبنوس نارنجىل قىند سندىرىش صبر حديد رصاص خىزان غضار صندال بلور فلقل دارچىن قرنفل چويد عود انواع اقشه و تفاريق عنبر جلود عقيق « جزع » معدن عقيقدن چيقار برقاج نوع در الا مقبولى بقراں جزئى و دىكىر انواعى عروان وفارسى وحبشى ومعسل و معرق « ورس » قدرت حلواسى كى اغاچلر اوزرىتە ايز

(442)

عربستان خصائص ندن عداولان حاصلات شونلدر قهوهه
بوقهوه اغاجلر اوضاب و نهارى ناحيەلندە اولور مشهور پيت الفقيه
اوضاب ناحيە سندە در بورالرە كلان قهوهه خام ديدكارى در كە دھاخام ايکن
طويلا يوب قوريدلر سكره دكرمندە قىرىنى قىروب ضاورو زيل بويله
صفى قلب قالور خام ايکن طويلا يوب ده رسيدە اولان قهوهه
دكرمنه كيرمەن چكىركى ئالا يله چيقارلر و قشىرىنى قوريدو ب
اهلىپن ياز كونلرنده تبىيد بدن اىچون قينازىر اىچىلر شكر شربىتى
كى لذىزدىر بوقشىز يېن ده قلب قهوهه دن زياده بھالو صاتىلور
سنوى قهوهه اخراجاتى سكسان يوزىيك فردىيە بالغ نصف جىديه
اخراج اوئور و نصف جىهت شرقە و بصرىيە

خصائص دن دىكىرى زىيد ناحيە ستك ادەمىي و چويدى
ھېرىك مىشى صعدهنەك نطوعى يېنك ادەمىي و سختياتى صنعتلەك
تعقىق حللىك اقداسى يېبۈك خناسى سرۋەنەك كۆزطاشى مەھرەنەك
مەرى و ناقەللىرى عدىنک ورسى سقطرەنەك صېرى عمانك مقسى
جزىرە خارك و قيس و بېرىن اىنجىسى

يېنم و مىروه اووالنە معادن ذهب وجودى اسلىك تارىخىلرە اوقدور
اوەل تە جزىرە العرب دن حرمىنە سنوى ۱ ملىون ۵۰۰ يېك
آلتۇن ارسال اوئوردى
يېك حسابىلە

يېن دن	۱۰۰
يېماهدن	۶۰۰
بېرىن دن	۵۰۰
عمان دن	۳۰۰
	۱۵۰۰

(443)

اشه بورىستىلە بونجە حاصلات خاصەسى اليم اخراج ايله
دەنیالىك هەر طرفىدە بى حساب تجارت و انتفاع ايدن انكىز و مىكتامى دى

ترکىيە ادارە سىنە بىر احمر لىيانلىرى

*** يېبع ***

مەدینە منورە لىيانى باشلوچە حاصلاتى خرما و خنا
اھمىتلى تجارتى مىصر ايله

*** جىدە ***

حجاز اسكلەسى ۱۵ يېك قدر سكەسى وار مخا و بتون يېن
وافريقا سواحل شرقىسى وزنگبار و هند و چين تجارتلىرىك
بىر احمر دە مرکزى در سندەنک هەر موئىنە سويس و قصیر و سواكن
ومصوع وين دن تجارتلىرى اسكل اولماز و جنوب يلى ايله يعنى
كانون ثانى دن حزيرانه دك قالكوتا و بومباي و جاوه دن ۳۰ قدر سفائن
كىرىه داخل اولور

*** لىيە ***

يېن لىيانلىرىنەن فقط صىعىدر بولىيان دن چىقارىلان قهوهى
شاب دكزىنە مخصوص سفائن عرب ايله جىدەيە نقل ايدىلر قصبهسى
۵ نفوسى حاوى لىيە جنوبىنە كران جزىرە معمورەستە دەنخى
انكىز مالك اولاش در

*** حىدە ***

يېن ولايتىك مرکزى واسكلەسى مخانى تجارتى بورايە چكلەش دى
شهرى ۲۵۰۰۰ نفوسلى باشلوچە اخراجاتى قهوهه صد ادىم

سختیان بالموی فیلیشی کونلک صمع ساقز و دیکر

* مخا *

اليوم تجارتیه اهمیتی قالمامش اسکله در قصبه‌سی آنچق ۱۵۰۰
نفسی حاوی اخراجاتی قهوه خرما صمع شاقز فیلیشی
کونلک مر صافی
بوندن ۲۰ سال اقدم شواسکله‌دن سنوی ۲۰ بیک بالیه قهوه
چیقاردی شمده نهایت نهایت ۴ بیک بالیه مخا هندستان
تجاری اولان انکلیز لرک فرانسیز لرک دانیارقه لیرک فلنکلرک بندری در
مخاچر بنده و باب‌الندب آغزنه «پیچ» جزیره‌سنہ انگلیز مالک اویلش در
۱۵۷۶ و ۷۷ اوراده یادیغی استحکامات جسمیه‌ایله بحر احمر همینی
کیمش یداطلاقه آلش در

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No ۲E. ۹۰۱

بصره کورفرزنه اسکله‌لر
* عجیل *

بحرین‌ده حسا اسکله‌سی در
فی ۲۵ صفر ۱۳۸۸ بغداددن کوندریلان عسکر رأس التوره
چیقوب اورادن قطیف اوزرینه یوریش و بعد المحاربه استرداد ایلش
و کندا هبیر سواحل‌لدن تمام عنک درابت نازون دویه نام محللری
دخی اخذ ایلش

«حسا» بلاد مسکت شمانده ایکی یوزدن مجاوز قصبات
وقرایی مشتل و ۱۵۰ بیک نفسی حاوی برقطعه‌در و کندا «حسا»
اسک قرامطدنک مرکز اداره‌سی اولان شهرک اسمی در
بصره‌ایله مسکت بیننده‌کی قطعه‌یه «هبر» و کندا «بحرین»
دینور بوقطعه‌نک حاصلاتی قطن خنا خرما پرچ میوه نییذ

جزیره خارکده اکاعلا اینجو چیقاریلور (دریتم) جزیره بحرین‌ده
و جزیره قیس‌ده (کیش) دخی و کندا قطیف‌ده مقاصن لؤلؤ وارد
بوساحل‌دن حجاز حدودی‌نده دک «نجد» تسمیه قلنور بوقطعه‌نک
شمالي «بلاد شر» و آنک شمالي جزیره حدودنده دک «بلاد الجوف»
شمدي بغداد اداره‌سنده تشکیله جایشیلان «نجد» ایالتنه
۱۱۷ ۷۰۰ بیوت و ۱۴۸ ۳۰۰ بساتین تخمین اوونه‌یور
حسانک ضبطنه دائئر بغداد والیسی طرفدن مقام صدارته کلان
فی ۲ جادی‌الاولی ۱۳۸۸ تاریخلی انهانک (بالغراف) صوتنی
بروجه‌زیر قید اولنده

(لغراف نامه صورتی)

حسا ایله قطیف بیننده اولان خط رجعتک اسباب تأمینه‌سی
استحصال اولنقدن صکره متوكلا علی الله فرقه عسکریه قطیف‌دن
حرکتله چونکه حسا اسمی بربلده و قصبه‌یه مخصوص اولایوب
ایکی یوزدن مجاوز قصبات و قرایی مشتل برقطعه اولدیغندن اشبو
قطعه‌یه دخول ایله برابر درت بیک خانه‌دن مجاوز البرز شهرینه
مواصلت اولنمش و شهر مذکورک پیشکاهنده واقع ضهودنام قلعه‌نک
تسیلم اولنسی سعود طرفدن منصوب و محافظی بولنان مجده تکلیف
ایدلش ایسه‌ده قبول ایتمامش اولدیغندن درحال عساکر شاهانه
صف حرب اوزره ترتیب و طوپلری دخی قلعه‌به حواله محلله وضع
اولنرق و مهتابلر یاقیله‌رق اتش ایدیله‌جکی زمانده محافظه موی‌ایله
عبدالفیصلک مأمور سابق اولایوب قلعه دروننده محبوس بولنان عبدالعزیز
ابن رشدی صالح ویره‌رک ایک واسطه‌سیله عرض دخالت اولنفله
همان عساکر شاهانه قلعه‌لرینه کبره سنجاق مخصوص چکلوب
اصول اوزره طوب آلتیش و قاعده مذکورک مین و رصین استحکاماتی

(٤٦)

حاوی وایکی قات سورایله محاطاولوب بش عدد طوپی اولدینی کی دروننده خیلچه ارزاق و جخانه بولنمش اولغله بالتمیر قلعه دروننه اوچ بلوك عسکر اقعادایله ایلرویه حرکت ایدلش واورادن حسانک مقر حکومتی اولان واون بش ییک خانه بی متجاوز بولنان هفهوف شهرینه مواصلته شهر مذکورک جوانب اربعه سی سورایله محاط اولدینی ویکمی بش دن متجاوز طوبی و یدیشسر قلعه لی بربوری قارشوسنده کویت ابراهیم و کویت الحصار نامنده ایچ قلعه لریه خارجنده حسام نام مفرز برقلعه سی دنی بولندینی اکلاشیله رق بعدالکشف ابتدا حسام قلعه سنه والش ولازم کلان محلاره طوپلار و عسکر وضع ایدلش اولدینک اوژینه ابتدا مذکور قلعه نک امیری و متعاقبا دیکر قلعه لرک محافظتلری طرفاندن عرض اطاعت و تسلیمیت اولنمش اولدیندن جله سنه صرمیله عساکر شاهانه بالدخول درت بش ماهدن برو محبوس بولنان اشراف اهالیدن اون نفر شخص تخلیص اولنردق واورالد بولنان سعودک طرافدارلری دفع و تکل ایدلرک قلاع مرقومه يه زومی قدر عسکر اقعاد ایله بقیه عساکر شاهانه مملکتک خارجنده اردوکاه اتحاذ اولنان محله چکمشن و بطرف دن اهالی بلاد و قرا کلوب عرض دخالت و اطاعت ایتلریه جله سنه تأمینات لازمه و پرلک ده بولنمش در اشو حسا قطعه سی اوژزنده بولنان درت قلعه نک بووجهه کسننه ک ضریبی مستلزم اولقسىن ضبط اولنسی وقطیف ایله حسا قطعه سی برخطه وسیعه و معهوده اوله رق شوقدر مدت ایچنده بووجهه کاملا تحت اداریه النسی ولی نعمت افندمنک موققت سنیه شاهانه لری جله سندن اولغله بوخصوص بورالرجه دنی کوچک و بیوک باطمله خیر خواهان دولت و ملته موجب مبارکات و مرسیت لایحصا اولمش در نجدک موقع مهوره معنناسی بولنلردن عبارت اولوب اوده سرتیسر تحت ضبط و اداریه

(٤٧)

التش و عبد الله الفیصل خصیی سعودايله مسافتے بعیده چولده بولنمش اولدیندن و حسانک اسکله سی اولان بچیل قلعه سی دنی الموب و ابور و فایقر اورایه ایشکدنه بولندقلرندن الدما اولان محلارک محافظه و اجرای اصلاحاتن بشقه حرکات عسکریه جه برايش قالماشن در

* بصره *

کورفز دینده و شط صاغنه واسع لیان در ۵۰۰ طوپیلاته اق کیار کیره بیلور بازارلری چارسولی غایت واسع هند تجارتی انکلیز لرک بندری در ترکیه نک اوروپانک بجمیستانک هندستانک مرکز تجارتی اسکله در فقط هواسی و خیم اولدیندن مرکزیته مناسب معهور دکل بصره نک کایتیلو حاصلاتی کل صوبی بصره خصوصا بغداد اسکله سی عد اونور فی ۱۲۸۶ بغداد ادخالتی ۴ ملیون ۸۷۵ بیک و اخراجاتی ۱ ملیون ۵۰۰ بیک فرانق فیتنه بالغ اولدی

* ترکیه تجارتی *

ترکیه محل زراعت در محصولات زرعیه نه قدر طلب اونورسیه اوقدر ویر

تجارتیه کلنجه تجارت فنی یوق کتابی یوق دفتر اصولی یوق ویره سی اعتباری یوق هواند برسمايه دوزمک قاعده سی یوق اسقونطه اصولی یوق تأمين ایده جک صراف یوق بانق فائدہ سی تصرف قاعده سی فائض منعنه اجانب هنرلردن و سرمایه لرندن استفاده تدبیرلری بیلانار نادر بناء علیه ذه تجارت خارجیه همان بتوں بتوں ایدی اجانبه کی در

४९

مسکوکات شونندر سچه

الكتون

فرانق ایله قیمتاری	ساتیم فرانق	بیک غرام بھاسی عیار	ثقلت	کسور غرام	۹۱۵	بھیزونلک
۱۱۳	۵۶	۳۱۴۴	۳ فرانق	۰۴۱	۱۸	ایکی یوز الائی
۷۲	۲۲	۸۰	۰ ساتیم	۲۱۶	۷	یوز لک
۷۹	۱۱	۰	۰	۶۰۸	۳	اللی لک
۳۵	۰	۰	۰	۸۰۴	۱	۲۵ لک
کموش						
۴	۲	۱۸۳	۳ فرانق	۰۲۷	۱۲	اونلق
۱۷	۱	۶	۰ ساتیم	۰۱۳	۶	بشك
۱۰	۰	۰	۰	۴۰۰	۲	ایکی لک
۴۳	۰	۰	۰	۲۰۲	۱	غروشلق
۲۱	۰	۰	۰	۶۰۱	۰	یارملقی
۱۰۵	۰	۰	۰	۰	۰	

مزان و مقياس

ترکیه میران و مقیاس ده اصول اعشاریه یی قبول ایلدی، بناء علیه سکی طاریلری او لچولری تعریفه حاجت کورلز فقط فی ابتداء بیع الآخر ۱۲۸۸ استانبول ده نشر اولنان اعلان رسمي نک صورتی قید ایده لم صورت اعلان

پیانه حاجت اولمده بود و جمله مقیاسات جدیده بود که ماده سنه سکسان و اعلان او نموده اولان قانون نامه همایونک اوتنجی ماده سنه سکسان بیدی سنه سنتین طقسان سنه سی مارتنه دکین مساحت و آکیال و اوزان عتیقه نمک اهالیکه استعمالی مخیر اولوب فقط بومدت ایشپنده

ΣΛ+

وتحارت سنوي بیچق میلار فرانقه بالغ اولور

٧٠٠ ادخالات مليون

٨٠٠ ملدون اخراجات

۱۵۰۰ ریالیار بیش بوز ملیون فرانق

ترکیہ الہ کلیپلو تجارت ایدن ملتار

فرانق ملیون

۵۷ انگلز

فرانس ۴۰۵

۹۰

188 SY

• ١٦٥

پونلاردن صکره یونان صکره روسیه بعده ایتالیا بلیچیقا اک کیروده

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşiv

سکوکات

اليوم دنياده تداول ايدن آلتون سكه لردن الاعلاسي «دقائق» در بولندردن بزنجي مرتبده اوستريا دقاسي بعده باويرا ورتقبع دوقاري آتلردن صکره فلنك صکره اسروچ دقالردن صکره پورتقال قورونى قوروندن صکره انگليز روسیه عجم كه ٩١٦ عيارنده لر عثمانى بحیدیه سی عزیزیه سی اصل اعتبار اولنان عيارجه ٩١٦ ٦ يعنی عيارى انگليز کتنى دهازياده اوله حق اما ضربخانه تعریفه سپمچه ٩١٥ عيارنده چيتاپور (٤)

(٤) کوردیکم بترفه قیدنیه کوره آتون طقوز یوز اون آلتی
بیچ عیارنده اولوب ییکده ایک اشاغی یوقاری مساعده‌سی وار
کوش ۸۳۰ عیارنده اولوب ییکده اوچ اشاغی یوقاری مساعده‌لی در

تنظيم اولنه جق اولان هر در او مقاوله سنداتنده استعمال اولنان عتيق
مقياسلرك يكى مقىاسلره تحويليه اشبو يكى مقىاسلرك دخى درجي
محبوري اوله جفني و بمقدلت ظرفته عقد اولنوب اجراسي طقسنان
سندهسى مارتندن صكره يه معلق اولان مقاوله سنداتنده مساحات
واكيال واوزان عتيقدك درجي جائز اوله ميه جفني وينه جديد
مقياسلرك تطبيق و معانى سنه دائئر اولان نظامنامنک اوتوز ايچيجى
ماده سنده دخى قانوننامه مذكورك اوئىچى و اون بىنچى ماده لرى
احكامنه مغايير هرنوع اعلانات و سندات و دفاتر تنظيم ايدنار واوزان
واكيال و مساحات استعمال اييانلر حلقلنده جزا قانوننامه همايونك
ايکى يوز التمش ايچيجى ماده سى حكمه تطبيقا بمحازات اولنه جفني
واوتوز اوچنجى ماده سېنجه دخى مادمه ساقده بىان اولنان هرنوع
اعلانات و سندات و دفاترک مغايير قانون اوله رق تنظيم اولنسندن
طولا ي حكم اولنه جق جزاى نقديلر اخذ واستيفا اولنديقه اشبو
اوراق محاكم و بمحالس ده معتبر طوئيله جفني مندرج و مسطور او لووب
مؤخرا هر طرفه ييلديرلش اولدىيغى وجهمه بواصوله سال حال
حزيزاندن اعتبارا بدأ اولنسى مقرر ايدوكته و كريچه طقسنان سندهسى
مارته قدر هركس اوراق مذكوره ده اسکى مقىاسلىرى درج و تحريرده
مخير ايسده بونلرک درج و تحريرنده مقدارلىينك مقىاسات جديده يه
دخى نقل و تحويل ايله مقىاسات جديده نك باى حال درج و تصریح
ايدلسى لازم كله جكته بناء بوندن بويله تنظيم اولنه جق اوراق و سنداتك
احكام مذكوره يه تطبيقا اجرا اولنسى خصوصنك اعلانيله اشبو
يارىخندن مؤخر ظهور ايدجك اولان اوراق و سنداتده اصول مذكوره يه
رجایت اولندييغى تقديرده ذكر اولنان نظام نامنک اوتوز اوچنجى
ماده سى موجبنجه حرکت اولنسنک محاكم و اداره بمحالسنه تبلیغى بوکره
ديوان احكام عدليه نظارات جليله سندن با تغير افاده اولنس و بوصورت

بوکره در سعادت ده بالجمله دوائر و طشره لاراچون ولايته ييلديرلش اولنین
هر كىچه معلومات اولق اوزده كييتك غزه لارايله اعتدند ابتدار او توپر
بانقه و قومپانيه *

في ١٢٧٠ تشکيل اولنان بانق عثمانى انكىز قومپانيه سنك النده در
سرمايه سى ٩ مليون ليره قدر اشبو ١٢٨٨ بانق حصه دارلى لوندده ده
سکن بىچى كره اجتماع ايتدىلر بو مجلس ده بانق برييلق معاملاتنى
مبن اولق اوزده او قونان لا يكىدە محركه سال سابت ده بانق ده
قبض و دفع اولنان بالجمله مبلغ ٧٤ مليون ليره لاق و حاصلات غير صافيه
٤٢٥ ٩٥ ليره ٩ شلين ٣ پنس

صوصيته جزال دخى اوروپايلرک سرمايه سيله بوکونلارده
امور نافعه بانقه سى ناميله و ٤ مليون ليره سرمايه ايله بريانقه تشکيل
بعض انكىز لر طرفندن تصور اولنقدده دولته اخطار ايدلرکده در
تركىده بانكىز اوروپالى دروم يهودى ارمى مالطهلى در
كويچ بىلوك تجارت سرمايه لرى دخى بونلرک اللرنده تركىه دكزلرند
ايسليان بىريه قومپانيه لرى فرانسز اوستريان انكىز روس مصرى
اسپانيول در تركىهنك فوائد عثمانىه (عزيزىه) و شركت خيريه كى
كوجك قومپانيه لرى وار

بوکره في جادى الاولى ١٢٨٨ بىريه نظاراتك معرفتيله بشركت
بىريه تشکيل اولنفعه تثبت ايدلش

خارجي یوستدلر اجانب اللرنده يالكزن تلغراف في ٢٢ تموز ١٢٨٥
معاهده سى اقتضاسنجه دولتك يىنده در

*** كمرك ***

تركىده وقايه سى همسنه جك صنائع فابريقيه لرى اولنادىغىدن
اورپايلره الا زياده سربست تجارت مساعدە لرى ويرمكه جسارت
اولنس در ادخالات اجانب او زينه رسم يوزده سکرنى تجاوز ايتز

قالیلی که تجارت معاهده‌لری (اکر مساعی ملیه تجارت اجانبه تحمل
ایله میه جک اوورسه) تدبیل قبول ایدر صورتده تنظیم او نشیش در

حیفه	سطر	خطاء	صواب
آفریقا		اقریقا	۱۷
بالقان		بلقان	۱۷
کورمه		ورمه	۸
آسیا		سیا	۸
چین طبراغی	چین طبراغی	۱۰	۸
دوشه مه دستکاهی	دوشه مه	۰	۱۵
بروسه دستکاهه‌لری و کارکفلری سنوی	بروسه سنوی	۱۱	۱۶
اهمیتلودر	اهمیتلود	۲۰	۱۶
معدنیه‌دن	معدنیه‌دن	۱۲	۱۷
پیار	پیار	۲۴	۱۸
طورپیل	طورپیل	۷	۱۸
خارکی	خالکی	۷	۱۹
خارکی	خالکی	۸	۳۰
کره‌صون	کراسون	۱۲	۲۰
برنجی	برنجی	۱۴	۲۲
لسانلرنده	لسانلرنده	۲۰	۲۴
یاقه	باقه	۱۲	۵۰
سر	سر	۱۰	۵۷
ابطال	بطال	۸	۳۱
ییک	ایک	۱۳	۳۱
ازمیره	ازمیر	۱۱	۳۸
پوتی و عودس سادر	پوتی در	۱۷	۳۸
بونلرکی	بوکی	۱۸	۳۸